

NEDEN EVDEN KAÇARLAR?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:01 - Son Güncelleme Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:02

Eğitim veya çocuk sorunlarıyla ilgili sempozyumun konusu olabilir: Çocuklar Neden Evden Kaçarlar? Bu konuda şimdiye kadar birçok araştırma yapıldığına eminim. Çünkü evden kaçan çok çocuk olmuştur ve olmaktadır.

Neden kaçarlar? Kim bilir kaç nedeni var? Ana ve babadan şefkat görmemek, üvey baba veya anne zulmü, kendisine doğru dürüst harçlık verilmemesi, kardeşler arasında şiddetli geçimsizlik...

Vatan da vatandaşların ortak evidir. Vatandaşlık aslında insanlara hiçbir ayırımı kabul etmeyen bir eşitlik sağlamalıdır.

Tarihin derinliklerinden gelen nedenlerle birbirinden bazı bakımlardan farklı birçok topluluk tek vatanda yaşarlar. Ailelerden veya topluluklardan biri, diğerlerinin topraklarını ele geçirmiş, orada yaşayan topluluklara kılıç zoruyla diz çöktürmüş olabilir. Kendi tebaasını, yaşadıkları topraklarla birlikte başka bir devlete satanlar veya savaş tazminatı olarak verenler bile olmuştur. Bazı topluluklar da kendi devletlerinden zulüm gördükleri için topluca yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kalarak başka bir ülkeye yerleşmiş olabilirler.

Ancak zamanımız, halkların bir vatanda toplaşmasına değil bir kısmının vatandan kaçma çabasına tanık oluyor.

Bizim topraklarını ve nüfusunu miras edindiğimiz Osmanlı Devletinin son yüzyıllardaki tarihi, evden kaçan halkların tarihine en belirgin örnektir. Yunanlılar, Sırlar, Bulgarlar, Arnavutlar, Araplar...

Evden niçin kaçtılar? Daha doğrusu buldukları yerde kendilerine bir kulübe yapıp içine girdiler. *"Biz burada daha rahatız"* dediler. Gitmeseler olmaz mıydı? Gidenler, dış düşmanların vaatlerine kanıp kalanlara ihanet mi ettiler?

NE DEN EVDEN KAÇARLAR?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:01 - Son Güncelleme Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:02

“NE EFSUNKÂR İMİŞSİN AH EY DİDAR-I HÜRRİYET!”

Onlar evden kaçmasın diye çalışanlar olmadı değil. Mithat Paşa, Ziya Paşa, Namık Kemal gibi hürriyetçiler, başka memleketlere baktılar, orada bazı toplulukların neden evden kaçmadıklarını görüp nedenlerini anladılar. Sihirli kavram “Hürriyet”ti. Hürriyetin güzel yüzü esirlikten kurtulanları bile kendine esir edecek kadar büyüleyici idi. Osmanlı ülkesine “*hürriyet*”

gelirse evden kaçmalar olmayacaktı. Devlet kimseye üvey evlat muamelesi yapmayacak, evlatların hepsi eşit olacaktı. Meşrutiyetler ilan edildi, anayasalar yapıldı. İçinde renk renk insanların bir araya geldiği Meclisler toplandı. Hepsi

“*Oh be dünya varmış!*”

dedi.

Fakat hürriyet kavramını sindirememiş bazı kötü babalar, evi eskisi gibi yönetmekte ısrar etti. Anayasayı rafa kaldırdı, Meclis’i dağıttı. “Hürriyet” deyip “*hürriyet*” işitenlerin, bunun için ayaklananların peşine adam taktı. Üstlerine ordular, çeteler gönderdi. Tutukladı, öldürdü, yaktı, yıktı! Gene de bir türlü işin önünü alamadı.

Eski kafalı baba zaman zaman sıkıştığında “*İsteklerinizi kabul ediyorum, Size bazı haklar vereceğim. Reform yapağım, acele etmeyin, bekleyin*”

dediyse de işi o kadar ağırdan aldı ve hiç de inandırıcı olmadı ki evdeki huzursuzluk devam etti. Bu kez baba, onları evden sürüp çıkarma yolunu seçti. O hâlâ evlatlarının bir kısmını öz, bir kısmını üvey kabul ediyor, sofrasında hepsine yer açmıyor, hepsini sevgiyle ve şefkatle kucaklamayı reddediyordu.

Evin gelirleri mi sınırlıydı? Topraklar mı verimsizdi? Bu sadece basit bir kabilecilikten kaynaklanıyordu. Dini, dili, mezhebi farklı olanları kendisinden saymıyor, onları evlatları arasında görmüyordu. Baba, zorda kalınca kendi “öz” evlatlarını “ötekiler”in üstüne salıyor, kan gövdeyi götürüyor, dişler daha da bileniyordu.

SORUNU BİR ÇIRPIDA ÇÖZEN DE VAR

NEDEN EVDEN KAÇARLAR?

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:01 - Son Güncelleme Çarşamba, 18 Şubat 2015 08:02

Kuzeyimizde, bize benzeyen bir komşu vardı. Onun “Çar” babası da bizimki gibiydi. Fakat orada bir adam çıktı. Ülkenin bir “Milletler hapishanesi” olduğunu söyleyerek sorunu bir çırpıda çözüverdi. İsteyenler kendi evlerini yapabileceklerdi! Hiçbir zor kullanılmayacaktı. Öyle de oldu. Dahası bunların hepsi, serbest kalıp kendi yurtlarını kurduktan sonra tarlalarının çitlerini söktüler ve birlikte kocaman bir vatan oldular.

Bu evin herkesin evi olduğunu, içindeki öz ve üvey diye ayırmamak gerektiğini, her birinin temel ihsan haklarına sahip bulunduğunu söyleyenler bizde de yok değildi fakat onların çabaları yeterli olmuyordu. Onlar da “üvey” evlatlar gibi dışlanıyor ve “hain” ilan ediliyordu.

Okuyucu, bütün bunların gene de evden kaçma olayını durduramadığını günümüzdeki gelişmelere bakarak anlamış olmalıdır.

Toplumların tarihini, Yirmi Birinci Yüzyıl'ın gidişini bilenler, empati yapanlar, vicdan sahipleri, evden kaçışları önlemek için yapılması gerekenleri söylüyorlar: Eşit vatandaşlık hukuku. Fakat “*Eşit gördüremezseniz!*” diyenler, kabilecilik ruhunda direniyor.

Sonunda ne olacak dersiniz?... (13 Şubat 2015)